

njegovo stran. Večja je nevarnost zgube, večje je potlej veselje nad zmago in slov. domovina bode jim hvaležna. Tedaj Bog in narod!

Blagega moža spomin.

Smrt blagega moža javil je „Slov. Gosp.“ svojim čitateljem v št. 17. in je pristavil, da je bil vedno vrl sin katoliške cerkve in zagovornik pravic slovenskega ljudstva. Te besede niso prazna hvala pokojnika, pač pa so zasluženo priznanje.

Janez Žurman bil je mnogo let občinski predstojnik; občeval je mnogo z gospôdo, pa svoje narodnosti nikjer in nikdar ni zatajil; govoril in pisal je slovenski, če to sem ter tje tudi ni ugajalo kakemu nemčurčeku ali nadutemu Nemcu.

Čast županstva Žurmana ni napravila prevzetnega, kar se danes pri puhlih glavah kaj rado zgodi, posebno če še držijo z nemčursko gospôdo, katera njih iz sebičnih nakan boža.

Zavoljo svojih izvrstnih lastnosti kot narodnjak bil je pokojni Žurman med pravimi Slovenci na široko znan in spoštovan.

Kot dokaz omenim med drugim to, da ga je odbor, ki je osnoval leta 1865 Ptujsko čitalnico — na čelu mu pokojni Mihael Herman — s posebnim pismom povabil Janeza Žurmana k slavnosti otvorjenja čitalnice.

Pismeni odgovor, katerega je poslal pokojnik odboru na povabilo, hrani Ptujška čitalnica še danes v svojem arhivu. Glasi pa se tako-le:

Od sv. Trojice pri Slatini, 21. julija 1863.

Prečastiti začasni odbor čitalnice v Ptuj!

Jaz na Vaše spoštovano povabilo k velikemu zboru priti ne morem, ker mi moja opravila, pa še tudi neki poseben zadržek branijo. Toda jaz Vam želim srečo in blagoslov k Vašemu težkemu delu. Bog Vam daj srečno dovršiti, kar ste pričeli! Vi bodete hvalo od celega slovenskega naroda imeli.

Tem vrsticam pridjal je Žurman še v pismu sledeče vrste:

Ko novino obdeluje,
Roka žuljev zatekuje,
Marsikaki trn ga rani,
Preden gojzdi so pregnani,
Dostikrat vtere lica,
Preden upno zrnu klica,
Vendar delati ne neha,
Dan na dan se marno peha,
Leta, voz se urno giblje,
Zlata se pšenica ziblje,
Zdaj z ženico pregleduje,
Radost mu srce vzdiguje,
In še pozni vnuk ga slavi,
Rože na gomilo stavi,
Mnogo pretrpi ratar,
Čelo taja vroči žar,
Marsikaki prasne brst,
Preden grm se ogrne čvrst,

Ino roko plug vrti,
V mehki brazdi zeleni,
Trud ne straši ga, ne žar,
In priganja volov par,
Glej! ko pride spet srpan,
Kjer je pred bil trnja stan,
Blagonosni žita val
Mu zalije truda žal,
Rad od deda govori,
Duši sveti raj želi!
Bodite Ptujčani,
Pozdravljeni,
Čitavnico bod' te dobili,
Se je bod' te veselili,
In spravljali slovenski narod
Na pravo pot.
Naj spoznajo tudi Nemci,
Da so tud' srečni Slovenci,

Bog nam le srečo daj,
Še za naprej!
Dolgo smo b'li zaničevani,
V verige zakovani!
Zdaj je peršo tud' za nas,

Veseli čas,
Kateri je potreben nam,
Stajarcam,
Slovence živi vse okrog,
Večni Bog!

Janez Žurman, srenjski predstojnik.

Tako more misliti in pisati le poštena slovenska duša! Upam, da bode slovenski rod obdržal pokojnika v blagem spominu.

Rodoljub.

Gospodarske stvari.

Zelena klaja.

Živini stori dobro, če se ji daje zelene klaje, toda to se naj godi zmerno in skraja ne brez suhe krme. Ako ne gleda gospodar na to, utegne ga zadeti občutljiva škoda in tačas ne more reči, da je tega kriva uima, ampak on sam, njegova nevednost ali trma mu je je kriva. Da se torej ne izpostavi nevarnosti, naj razpolaga s suho krmo tako, da mu je še zmerom ostane vsaj toliko, kolikor je je treba za to, da je lahko polaga živini tudi pred in med zeleno klajo.

Kedar začne gospodar z zeleno krmo, naj položi vselej poprej živini nekaj suhe in to velja tudi za pašo. Nikoli naj ne izpusti živine na njo, predno ji položi nekaj suhe krme! Kedar je živina le-to povžila, naj se napoji in se potem izpusti na pašo. Še le tako blizu štrti den velja, če se da živini manj suhe krme in deseti dan pozneje ne škoduje ji več zelena krma in ni se bati, da dobi kako bolezen vsled zelene krme ali paše.

Mlada trava ima v sebi veliko vode, zato stori gospodar prav, ako pusti že večer kositi travo, če je hoče drugo jutro dati živini. Tudi ni dobro, če leži vkošena trava na dežji. Trava namreč rada ovne in če je mokra pa pride tako v želodec živine, v nji se potem skopiči ter napravi živini razne težave: ujed ali tudi „žabico“ t. j. napenja jo. Nekaj brani živino te bolezn, če se ji daje vsak dan soli, toda nje pri nas ni in zato je tembolj potrebno, da ne izpostavimo živine taki nevarnosti.

V nekaterih krajih sejejo navlašč za živino rž in tam imajo že rano zeleno klajo, že v aprilu in le-ta je prav dobra, ker ne napne živine, vsaj tako po gostem ne, kakor se godi to pri zeleni detelji. Tako rž žre živina prav rada in krave imajo več in dobrega mleka, ako se jim polaga.

Če pa pri vsem tem še živinče vendar dobi „žabico“ vsled zelene klaje, pomaga se mu lahko brez večjih stroškov. Živinče se pelje do prav hladne vode ter se obliva s tako vodo močno, posebno po trebuhu, pa tudi pod njim. Tudi se lahko pomočijo žaklji v tako vodo ter se naj polagajo potem živinčetu na hrbtišče in to tako

dolgo, da se začne žival tresti vsled mraza in si napravijo vetrovi pot iz nje.

Zoper napenjanje priporoča se sicer več pripomočkov in nekateri izmed njih pomagajo v resnici, toda tako leški niso in predno se oskrbijo, utegne že biti prepozno. Naše sredstvo, ki smo ga zgorej opisali, pa je lahko in kakor izkušnja kaže, pomaga skorej vsakokrat.

Česar torej gospodar naj nikoli ne zanemari, je to, da ne polaga živini h krati druge krme, ampak naj dela to polagoma. Tako se ovaruje škode, pa živina mu bode hvaležna.

Sadjerejci pozor!

Sedaj vidimo po sadnem drevju mnogo klopov pajčevine, v katere je več listov zapredenih; ti so že rujavi in suhi in v njih je večkrat silno veliko število majhnih gosenic. Te moramo brž vse obrati in vničiti, sicer se bode gosenična zalega razlezla po listji ter bi veliko drevja in sadja vničila in poškodovala.

Sejmovi. Dne 6. junija v Račah. Dne 7. junija v Kapelah, pri sv. Marjeti na Dr. polji: v Poličanah in v Tržišči pri Slatini. Dne 9. junija v Rušah, pri sv. Marku poleg Laškega, pri sv. Martinu pri Slov. Gradci, pri Novi cerkvi, na Pilštanji, v Strassu, na Tinskem in v Selnici. Dne 10. junija pri sv. Primoži in dne 11. junija v Imenem.

Dopisi.

Iz Kamnice. „Marburgarci,“ ta ljubeznjiva tetka naših nemškutarjev, ima po dolgem premolku spet neki dopis, pravo duševno dete svojega očeta, iz Kamnice. Poznamo sicer ptiča po njegovem petji, saj jo je tako lepo zakročil; prav po liberaluški, nemčurski viži jo je dal. Kako je temu ptiču ime, katerega je tudi vse oživljajoča spomlad vzbudila, to za zdaj zamolčimo, ker je nam le do stvari in ne do oseb. In zato samo hočemo pregledati dopis iz Kamnice v Marburgarci. V njej se namreč zaletava in buta kamniški dopisnik v „Slov. G.“ Ta je namreč v svoji 19. štef. t. l. pisal iz Kamnice, da je „prusko-judovski šulverein tu bojda poginil na žepni jetiki.“ Temu je pač kamniški dopisun oporekal ali ni posekal, saj je sicer sam večkrat govoril o nekem kasirji ali kar je bil pri „šulvereinu,“ pri katerem se je bojda prikazala ta jetika. Pisavec teh vrstic kos je s pričami to dokazati, in potem naj se on zagovarja! No jetika, po slovensko dobro „sušica,“ pač suši človeka. Treba zamakati in zalivati. In tako so tudi storili „šulvereinovci“ in glej naenkrat je okreval šulverein na 18. maja. Ali kako tudi ne bi! Največji dušni velikani segli so mu pod pazduho. Kamnica je vže zavarovana pred slovensko narodno stranko. Črno

na belo stoji v „Marburgarci,“ da stojita tu na branišči nemštva dva velikana, uda šulvereina in ker jih je „tetka Mariboržanska“ razglasila svojim bravcem, ne smemo jih zamolčati č. čitateljem. Ona sta namreč v Kamnici: zapisnikar „šulvereinov,“ Luka Gratzler, tukajšnji učitelj in kasirjev namestnik, Kaup ml., tukajšnji kupec, kateri le od Slovencev živi. Kako pa si je opomogel „šulverein,“ to je tudi nam znano iz ust samega načelnika. Komu gredu tu za sluge, pač vemo, kakor tudi vemo, kakšne misli in kakšno mnenje ima dopisnik kamniški o tistem možu, katerega tako kadi v svojem dopisu. Kakšna hvala in koliko kadila mu, ko vendar vsako bablje in vrablje vé, da mu je ljub, kakor resa v očesu. Da, hliniti in prilizovati se umejo naši liberalni nemškutarji na vsaki strani. Bôde jih pa najbolj v oči Slovencev, veren in vesten in pa slovenski duhovnik. Nemškutarjem in nekim zagrizenim liberalnim Nemcem, kateri hočejo po vsej sili osrečiti z edinoizveličavno nemško „kulturo“ slovensko ljudstvo, so pač ti na poti. No jaz bi vedel dober svet takim gospodom, kateri so se izvrgli, izrodili slovenskemu narodu in tistim, kateri so od drugod med nas Slovence prišli, kako se lahko izognejo tém sitnostim. Kogar namreč v želodeci tišči slovenski jezik in slovenski duhovnik, svetujemo mu: pojdi k culukafrom in rešen je jih. Njihova neumorna delavnost pa bo tam najbrž več sadú obrodila, kakor med nami, — za nje zahvaljujemo dobrotljive, ljubeznjive nemškutarke gospode. Nadalje piše kamniški dopisnik v „tetki,“ da je ta pohlevni „Slov. Gospodar“ celo psoval, „šinfal.“ Meni se ne zdi, pa neke besede obračal je dopisnik prè na se. Svobodno mu! Mi nimamo ničesar zoper to. Pač ne napravi eno in isto branje ali čitanje na vsakega človeka enaki vtisek. Nature so različno vzprejemljive. In glejte dragi čitatelj, ker mislim, da ni na tega vtiska napravil tisti dopis iz Kamnice, kamniški dopisnik Mariboržankin se je bojda, kakor v zrkalu, videl opisanega v njem. Posebno so se mu prikupile besede: in zato jih pač ne smem zamolčati, namreč „Rjav pa, kakor Judež, nam bodi vsak nemškutar! Črn je, njega se varuj Slovenec!“ In naposled očituje dopisniku „Slov. Gospodarja“ „zagrizenost.“ Te on ne pozna, spoštuje Nemca pravega, tudi kakor vsako drugo narodnost, za nemškutarje pa ne mara. Zoper nje je vedno nastavljen brušeno pero. In ker še vpraša, če je vaš dopisnik bral neke latinske besede, odgovarja mu se z vprašanjem, je-li on vže bral kje to le: „Žaba le reglja, kadar je suša“ e basta!

Iz Velike Pirešice. (Dodatek.) V zdajšnjem naznanilu o letnem zboru naše podružnice družbe sv. Cirila in Metoda izostalo je po neki neljubi pomoti poročilo o zadnji pre-